



Verslo teisės grupė

FORESTA

Business Law Group

Advokatų kontora FORESTA įkurta 1991 metais.

Pagrindinė kontoros advokatų specializacija – verslo teisė.

Pagrindinės kontoros teikiamų paslaugų sritys:

- Įmonių ir komercinė teisė
- Bankai ir finansai
- Vertybiniai popieriai
- Konkurencija
- Bankrotas
- Intelektinė nuosavybė
- Informacinės technologijos ir telekomunikacijos
- Draudimas
- Nekilnojamasis turtas ir statyba
- Ginčų sprendimas
- Darbo teisė
- Mokesčiai

Advokatų kontora FORESTA, V. Kudirkos g. 22, 01113 Vilnius, Lietuva. Tel.: +370 5 212 4564 faks: +370 5 212 3749, el. paštas: foresta@foresta.lt, http://www.foresta.lt

## FINANSAI IR MOKESČIAI

## Gyventojų pajamų mokestis

2006 m. spalio 3 d. priimtas Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 ir 21 straipsnių pakeitimo ir priedo papildymo įstatymas Nr. X-834. Įstatymo 17 straipsnio pakeitimu pataisytas neapmokestinamųjų pajamų sąrašas. Pakeistas iš gyventojų pajamų atimamų patirtų išlaidų sąrašas (21 straipsnis). Papildytas Įstatymo priedas, numatantis įgyvendinamus Europos Sąjungos teisės aktus. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 44 punkto pakeitimas įsigalios nuo 2009 m. sausio 1 d.

## CIVILINĖ TEISĖ

2006 m. spalio 17 d. priimtas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. X-858. Pakeitimai susiję su neteisėtos statybos civilinėmis teisinėmis pasekmėmis. CK 4.103 straipsnio 3 dalies pakeitimu panaikinta statytojo teisė patvirtinti projektą ar padaryti reikiamus jo pakeitimus, gauti nustatytą statybos leidimą ar pašalinti kitus trūkumus susijusius su statinio statybos dokumentų tinkamu įforminimu. Taip pat panaikinta nekilnojamosios daiktų registruojančios institucijos pareiga teisiškai įregistruoti statybą, kai statinio statybos dokumentai tinkamai įforminami (4.103 straipsnio 4 dalis).

## ADMINISTRACINĖ TEISĖ

2006 m. rugsėjo 19 d. priimtas Lietuvos Respublikos Administracinių Teisės Pažeidimų Kodekso 172–27, 173–14, 187, 263 ir 281 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. X-815. Dėl šių pakeitimų nuo 2007 m. sausio 1 dienos privaloma informacija turi būti nurodyta ne tik juridinio asmens, jo filialo ar atstovybės, užsienio juridinio asmens ar kitos organizacijos filialo ar atstovybės dokumentuose, kurie yra naudojami turint santykių su kitais subjektais, bet taip pat juridinio asmens, jo filialo ar atstovybės, užsienio juridinio asmens ar kitos organizacijos filialo ar atstovybės interneto svetainėje. Tokio reikalavimo nesilaikymas užtraukia baudą nuo vieno šimto iki vieno tūkstančio litų (ATPK 172–27 str.). Kodekso 173–14 straipsnio pakeitimu numatyta, kad administracinė atsakomybė kyla taip pat už pensijų asociacijų valdymo įmonių steigimą, valdymą, veiklą, reorganizavimą, pertvarkymą ar likvidavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą. Šio straipsnio pakeitimai įsigalioja po 3 mėnesių nuo šio įstatymo paskelbimo dienos, tai yra nuo gruodžio 26 dienos.

## Pelno mokestis

2006 m. spalio 19 d. priimtas Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau – Įstatymas) 12, 13, 14, 30 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas X-866. Įstatymo 12 straipsnis, numatantis neapmokestinamųjų pajamų sąrašą papildytas 15 punktu. Kiti Įstatymo pakeitimai susiję su vieneto turtu, vieneto turto kaina ir mokestinio laikotarpio nuostolių perkėlimu. Pažymėtina, kad Įstatymo 12 ir 30 straipsnio nuostatos taikomos apskaičiuojant 2007 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokestį.

## DARBO TEISĖ

2006 m. rugsėjo 21 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 925 papildytas 2003 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 587 „Dėl darbų, kuriuose gali būti taikoma iki dvidešimt keturių valandų per parą darbo laiko trukmė, sąrašo, Darbo ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse, Darbų, sąlygų, kurioms esant gali būti įvedama suminė darbo laiko apskaita, suminės darbo laiko apskaitos įvedimo įmonėse, įstaigose, organizacijose tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šio nutarimo 14–3 punktu nustatoma darbdavių pareiga užtikrinti, kad kelių transporto priemonių, kurioms netaikomos Europos Sąjungos Tarybos Reglamento (EEB) Nr. 3820/85 nuostatos, vairuotojai vairuojamoje transporto priemonėje turėtų savo darbo grafiko egzempliorių.

2006 rugsėjo 27 d. priimtas nutarimas Nr. 959, pakeičiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimą Nr. 650 „Dėl Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos (toliau – tvarkos) patvirtinimo“ pakeitimo. Pakeistas tvarkos 6.10 punktas nustato, jog jei darbuotojas skaičiuojamuoju laikotarpiu neturėjo uždarbčio, vidutinis darbo užmokestis skaičiuojamas iš uždarbčio, gauto paskutinius 3 mėnesius, einančius prieš nedarbo laikotarpį. Ši nuostata taikoma, kai minėtuju laikotarpiu darbuotojo užmokestis buvo didesnis už darbo apmokėjimo dydžius, nustatytus tvarkos 6.9 punkte.

2006 m. spalio 23 d. Vyriausybė nutarimu Nr. 1038 pakeitė 2004 m. gruodžio 24 dienos nutarimą Nr. 1656 „Dėl nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“. Nuo šiol nuostatai galios ir profesinės reabilitacijos pašalpom.

## Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas

2006 m. spalio 12 d. priimtas Lietuvos Respublikos Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau tekste – Įstatymas) 2, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 22, 38, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 51, 53, 54, 56, 57, 61, 65, 72 straipsnių, VI skyriaus ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. X-855. Įstatymo 14 straipsnio papildymu įtvirtinamas draudimas kompiuterių programų ir duomenų bazių autoriui naudoti savo neturtines teises tokiu būdu, kuris nepagrįstai suvaržytų teisių turėtojo teises.

Įstatymo 17 straipsnis, reguliuojantis perpardavimo teisę, išdėstomas nauja redakcija. Pagal ją, meno kūrinio originalais laikomos ir autoriaus patvirtintos meno kūrinio kopijos (17 str. 2 d.). Nustatoma, jog perpardavimo teisė taikoma visiems perpardavimo veiksams, kuriuos atliekant kaip pirkėjai, pardavėjai ar tarpininkai dalyvauja dailės salionai, meno galerijos, muziejai, antikvariatai, meno kūrinių aukcionų rengėjai bei kiti asmenys, prekiaujantys meno kūriniais, tarpininkaujantys juos parduodant ar vertinant. Įtvirtinama solidari tarpininko ir pardavėjo atsakomybė dėl autorinio atlyginimo sumokėjimo (17 str. 3 d.).

Pagal Įstatymo 17 str. 4 dalies nuostatas autorinis atlyginimas mokamas tik kai perpardavimo kaina yra ne mažesnė kaip 300 eurų. Nustatomi autorinio atlyginimo apskaičiavimo tarifai bei numatoma didžiausia suma už vieną perparduotą originalą – 12 500 eurų. Įstatymo 17 str. 5 dalies pakeitimu numatoma galimybė perduoti perpardavimo teisę kolektyvinio administravimo asociacijai. Šios teisės galiojimo terminams mutatis mutandis taikomos autorių turtinių teisių galiojimo terminą nustatančios normos (17 str. 6 d.). Trečiosios šalies autoriams perpardavimo teisė taikoma tik tuomet, kai tos šalies įstatymai numato perpardavimo teisę Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Bendrijų narių autoriams (17 str. 7 d.).

Įstatymo 40 straipsniu įtvirtinama minimalios teisių apimtys perdavimo sutartimi prezumpcija. Pirkėjui, išsigijusiam kompiuterių programos ir duomenų bazės pakuotę,

suteikiama galimybė susipažinus su paketo licencijos sąlygomis per protingą terminą atsisakyti sutarties (42 str. 2 d.). Įstatymo 46 (buvęs 45) str. 2 dalies pakeitimas nustato, jog antrasis ir vėlesni leidimai ar papildomi tiražai galimi tik tuo atveju, jei dėl to susitarta leidybos sutartyje ir numatytas atlyginimas autoriui ne mažesnis kaip 5 procentai leidėjo pajamų. Įstatymo 6, 53, 54, 56, 57, 61 straipsnių pakeitimai susiję su normų galiojimo išplėtimu į Europos Ekonominės Erdvės valstybių teritorijas. Įstatymo 72 straipsnio pakeitimai nustato naują Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių tarybos narių skaičių, kuris nuo šiol yra 15, bei jų skyrimo tvarką.

Nauja Įstatymo 73 str. redakcija pateikia jau ne detaliuotą, bet bendrą autorių teisių, gretutinių teisių bei sui generis teisių pažeidimo apibrėžimą. Teisę kreiptis į teismą dėl teisių gynimo įgijo ir išimtinų licencijų licenciatai bei kolektyvinio administravimo asociacijos (77 str. 1 d.). Siekdamas užtikrinti įpareigojimo nutraukti veiksmus ar draudimo juos atlikti vykdymą teismas gali įpareigoti pažeidėją pateikti tinkamą galimos žalos kompensavimo užtikrinimą (77 str. 2d.). Pažeidėjas gali prašyti teismo priteisti jam sumokėti nukentėjusiai šaliai piniginę kompensaciją, jeigu taikant kitus teisių gynimo būdus jam atsirastų neproporcingai didelė žala (Įstatymo 77 str. 3 d.). Išplečiamos ir konkretizuojamos teismo kompetencijos teisių gynimo procese ribos: teisė gauti informaciją apie prekių ir paslaugų, pažeidžiančių autorių teises, gretutines teises ar sui generis teises, kilmę ir platinimo būdus (79 str.), teisė išreikalauti įrodymus bei teisė priimti sprendimą šaliai nepateikus reikalautų įrodymų (80 str.), teisė įpareigoti pažeidėją savo lėšomis paskelbti informaciją apie teismo priimtą sprendimą (85 str.), išplėstas laikinųjų apsaugos ir įrodymų užtikrinimo priemonių sąrašas, detalizuota jų taikymo tvarka (81 str.). Įstatymo 86 straipsnio pakeitimas numato, jog panaudojus kūrinį ar gretutinių teisių objektą be kolektyvinio administravimo asociacijos leidimo, teismas priteis 2 kartus didesnę atlyginimą nei priklausytų mokėti pagal suteiktą licenciją.

## NEKILNOJAMASIS TURTAS IR STATYBA

2006 m. spalio 17 d. priimtas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – Įstatymas) 1, 2, 3, 20, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 33, 34 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. X-857. Be kitų pakeitimų pakeista statybos leidimų išdavimo tvarka bei atvejai, kada statybos leidimas yra

privalomas arba neprivalomas. Taip pat pakeista statinio projekto, statinio projektavimo sąlygų rengimo bei statinio pripažinimo tinkamu naudoti tvarka. Kiti Įstatymo pakeitimai susiję su statybos valstybiniu valdymu ir valstybine priežiūra.

## ĮVAIRŪS

- 2006 m. rugsėjo 21 d. priimtas nutarimas Nr. 924 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 24 d. nutarimo Nr. 503 „Dėl Darbo sutarčių registravimo taisyklių, Darbuotojo tapatybę patvirtinančio dokumento išdavimo, nešiojimo ir pateikimo kontroliuojančioms institucijoms tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo.
- 2006 m. rugsėjo 20 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministras įsakymu Nr. 4–352 pripažino netekusiu galios ūkio ministro 2002 m. balandžio 10 d. įsakymą Nr. 119 „Dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teikimo vidaus rinkoje reglamento patvirtinimo“.

- 2006 rugsėjo 14 d. priimtas Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 1, 17, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. X-808. Pakeitimai susiję su Lietuvos Respublikos reklamos įstatymu įgyvendinamais Europos sąjungos teisės aktais.
- 2006 m. spalio 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 1008 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 618 „Dėl didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklių ir mažmeninės prekybos alkoholiniais prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

- 2006 m. spalio 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 998 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 507 „Dėl bendrijos tranzito procedūros atlikimo supaprastinta tvarka gabenant prekes Lietuvos Respublikoje geležinkelių transportu su SMGS važtaraščiais“ pakeitimo“.
- 2006 m. spalio 17 d. priimtas nutarimas Nr. 1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.
- 2006 m. spalio 19 d. priimtas nutarimas Nr. 1032 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 20 d. nutarimo Nr. 267 „Dėl kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.
- 2006 m. spalio 10 d. priimtas Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas Nr. VA-76 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. balandžio 16 d. įsakymo Nr. V-137 „Dėl Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo bei kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių įtraukimo į šį sąrašą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.
- 2006 m. spalio 18 d. priimtas Ūkio ministro įsakymas Nr. 4-388 „Dėl Lietuvos Respublikos Ūkio ministro 2001 m. balandžio 26 d. įsakymo Nr. 147 „Dėl prekybos naftos produktais, biokuru, bioalyva ir kitais degiaisiais skystais produktais Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.
- 2006 m. spalio 17 d. priimtas Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-470 „Dėl Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymo Nr. D1-262 „Dėl teritorijų planavimo dokumentams rengti sąlygų parengimo ir išdavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“. Šiuo įsakymu minėtos taisyklės išdėstytos nauja redakcija.
- 2006 m. spalio 12 d. priimtas Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. X-853. Pakeitimai susiję su įmonės restruktūrizavimo plano svarstymo ir patvirtinimo tvarka.
- 2006 m. spalio 12 d. priimtas Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. X-856.
- 2006 m. spalio 18 d. Aplinkos ministras priėmė įsakymą Nr. D1-473, pakeičiantį detaliųjų planų rengimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2004 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-239, ir išdėstė jas nauja redakcija.